

TANTÁRGYI ADATLAP

FILOZÓFIA

BMEGT41A001

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

FILOZÓFIA

Azonosító

BMEGT41A001

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Danka István egyetemi docens danka.istvan@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Gépészmérnöki alapszak (BSc)**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Mechatronikai mérnöki alapszak (BSc)**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Energetikai mérnöki alapszak (BSc)**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.06.28.) az 580485/10/2023 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2023.06.28-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A hallgatók betekintést kapnak a filozófia néhány fontos problémájába és módszerébe. A kiválasztott témák segítik a hallgatókat, hogy szakmájukat és szaktárgyaikat jobban megértsék, illetve, hogy reflektált viszonyt tudjanak kialakítani azokkal kapcsolatban.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a tudomány és áltudomány közötti hasonlóságokat és különbségeket, módszertani alapjaikat.
2. Ismeri a tudomány, az oktatás, a társadalom és média összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit.
3. Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.
4. Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusában

Képesség

1. Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
2. Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a tudományt és annak környezetét interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni.
3. Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.
4. Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
5. Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.
6. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
7. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.

Attitűd

1. Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
2. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
3. Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.

Önállóság és felelősség

1. Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
2. Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
3. Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
4. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
5. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Oktatásmódszertan

Előadások

Tanulástámogató anyagok

- Grayling, A. C. (szerk.) 1997: Filozófiai kalauz, Bp.: Akadémiai kiadó
- Steiger K. (szerk.) 1992: Bevezetés a filozófiába, Szöveggyűjtemény, Bp.: Holnap Kiadó
- Störig, H. J. 1997: A filozófiai világtörténete, (ford.: Frenyó Z., Neumer K. és Zoltai D.) Bp.: Helikon Kiadó
- Warburton, N., 2000: Bevezetés a filozófiába, 3. kiad., (ford.: Bánki D.) Bp.: Kossuth Kiadó
- A tárgyhoz kapcsolódó jegyzet és a bemutatott slide-ok / Lecture notes and PPT-slides.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése: kettő évközi írásbeli teljesítménymérés és az aktív órai részvétel alapján (opcionális) történik.

Teljesítményértékelési módszerek

1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat tudáselemekre, értelmezési feladatokra, következtetési feladatokra koncentrált írásos kérdésválaszolás formájában. Munkaidő anyagrésztől függően 30-60 perc. Minden összegző tanulmányi teljesítményértékelésen legalább a szerezhető pontok 50%-át el kell érni a tárgy teljesítéséhez. 2. Részteljesítmény-értékelés (órai aktív részvétel, opcionális): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a gyakorlat folyamatában, felkérésre vezetett példamegoldás a hallgatók előtt; az egységes értékelési elveket a tantárgyfelelős és a tantárgy előadója együttesen határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50
- részteljesítmény értékelés (órai aktív részvétel): 25
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	85–90
Jó	70–84
Közepes	55–69
Elégséges	40–54
Elégtelen	0-39

Javítás és pótlás

A pótlás és javítás rendjét a hatályos TVSZ. szabályozza. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a pótláskor vagy javításkor elért eredmény kerül beszámításba.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	0
felkészülés a teljesítményértékelésekre	32
házi feladat elkészítése	0
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	0
vizsgafelkészülés	0
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.06.05.) az 580420/2/2023 iktatószámom hozott határozatával, amely érvényes 2023.06.05-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint. Bevezetés: álom és valóság. Milyen alapon lehet különbséget tenni látszat és valóság között? Az ember: filozófiai megközelítések az emberről. Mi, ki az ember? Isten képmása, a természet gyermeke? Elmefilozófia: Van-e különbség agy és elme között? Lehetséges-e a mesterséges intelligencia? Istenérvek: be lehet-e bizonyítani, vagy lehet-e cáfolni Isten létezését. Kreacionizmus vs. evolúcionizmus Szabad akarat: magam döntök a cselekedeteimről vagy azok eleve szükségszerűek? Etika: milyen szempontok alapján ítéltető meg, hogy valami erkölcsileg helyes vagy helytelen Politikai filozófia I: mi teszi legitimé a politikai hatalmat? Politikai filozófia II: mikor igazságos egy társadalom? Ismeretelmélet I.: mi a tudás? Mi a tudás definíciója? Mi a különbség tudás és nem tudás között? Ismeretelmélet II.: mik a tudásunk forrásai? Honnan és hogyan szerzünk szert tudásra? Nyelvfilozófia: mi a jelentés? Milyen jelentéstartalma van annak, amit mondunk? Ki szabja ezt meg? Esztétika: mi a szép? Mitől lesz valami esztétikus, szép, művészet?

További oktatók

Bárdos Dániel egyetemi adjunktus bardos.daniel@gtk.bme.hu

Dr. Paksi Dániel egyetemi adjunktus daniel.paksi@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.